

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență
privind unele măsuri pentru susținerea preșcolarilor și elevilor dezavantajați care
beneficiază de sprijin educațional pe bază de tichete sociale pe suport electronic acordate
din fonduri externe nerambursabile și luarea unor măsuri în domeniul educației

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa prezentului act normativ

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027

2.2. Descrierea situației actuale

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 prevede un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în linie cu principiile Pilonului european privind drepturile sociale, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat și care vor fi monitorizate în cadrul Semestrului European.

România continuă să fie printre țările cu ponderi ridicate ale populației expuse riscului sărăciei, departe de media Uniunii Europene. Astfel, conform EUROSTAT pentru 2020, România înregistrează cea mai mare rată de risc de sărăcie sau excludere socială dintre țările UE, de 35,8% din totalul populației, în creștere de la 32,5% (2018). În acest context, conform Raportului de țară din 2020 privind România, 1 din 3 români este expus riscului de sărăcie sau excludere socială, cele mai expuse acestui fenomen fiind grupurile vulnerabile.

Raportul de țară din 2020 privind România atrage atenția asupra ratelor ridicate ale sărăciei în rândul copiilor care pot crea inegalități de șanse în viitor se impune atenuarea riscului de părăsire timpurie a școlii de către copiii dezavantajați pentru care accesul la educație și servicii sociale este limitat.

Scăderea ratei de școlarizare și creșterea ratei abandonului școlar pentru aceste grupuri indică o polarizare a educației care ar putea să contribuie la o rată mai ridicată a sărăciei.

În domeniul incluziunii sociale, *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015 – 2020* a urmărit dezvoltarea unui pachet minim

de intervenții la nivel comunitar. *Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027* aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 440/2022 continuă aceste direcții de acțiune și stabilește reducerea cu cel puțin 7% față de anul 2020 a numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excluziune socială, până în anul 2027.

În baza definiției naționale a sărăciei absolute, aproximativ 5% din populație nu își permite să achiziționeze un nivel minim de consum de bunuri și servicii. O treime din populație se confruntă cu lipsuri materiale grave și nu își permite lucruri considerate necesare pentru o viață decentă, conform standardelor statelor membre ale UE. Conform Raportului de evaluare POCU (depășirea situațiilor de vulnerabilitate, 2022), rata deprivării materiale și sociale severe este extrem de ridicată, cu peste 19% peste media UE.

Conform *Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027*, în anul 2018, aproximativ 3.2 milioane de persoane se aflau în deprivare materială severă (DMS), iar obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020.

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 aprobat de Comisia Europeană prin Decizia nr. C92022) 9635 final din 14 decembrie 2022 conține o strategie de dezvoltare și un set de 11 priorități, pentru a fi implementate cu ajutorul Fondului Social European Plus (FSE+) și al Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDR).

La nivel de program, prioritățile sprijină grupuri vulnerabile distincte, iar arhitectura intervențiilor a fost realizată astfel încât să fie asigurată implementarea acțiunilor în mod integrat, coerent și eficient și să răspundă nevoilor grupurilor vulnerabile țintite.

Pentru a aborda reducerea deprivării materiale, Prioritatea 10 Ajutorarea persoanelor defavorizate (Sprijin pentru cele mai defavorizate persoane în cadrul obiectivului specific prevăzut la articolul 4 alineatul (1) litera (m) din Regulamentul FSE+ (ESO.4.13)) prevede și acțiuni pentru sprijinirea preșcolarilor și elevilor dezavantajați din învățământul de stat. Acțiunile pentru sprijinirea preșcolarilor și elevilor dezavantajați din învățământul de stat vizează acordarea de tichete sociale electronice în vederea achiziționării de rechizite școlare și îmbrăcăminte iar grupul țintă beneficiar al acestei forme de sprijin este reprezentat de elevi dezavantajați deja înscriși în învățământul de stat (preșcolar, primar, gimnazial). Pentru a atenua riscul de părăsire timpurie a școlii, se impune necesitatea continuării Schemei naționale de sprijin pentru elevii cei mai defavorizați (S.N.S.E.D) - Programul Social „Sprijinirea copiilor din familii dezavantajate prin acordarea de tichete sociale, pe suport electronic, pentru sprijin educațional”, implementată prin POAD 2014-2020.

Având în vedere noul context socio-economic, caracterizat de creșterea prețului energiei care a antrenat creșteri de prețuri în cascadă, respectiv creșterea nivelului inflației, acestea au determinat accentuarea fenomenului de sărăcie, aspect care impune luarea la nivel național de măsuri care să atenueze acest impact resimțit de cele mai vulnerabile persoane prin adoptarea în regim de urgență a măsurii preconizate prin prezentul proiect de ordonanță

de urgență, în vederea implementării acestei măsuri la nivel național odată cu începerea anului școlar 2023-2024 sau în prima parte a acestuia, pentru ca măsura să își atingă obiectivul.

2.3. Schimbări preconizate

Prezentul act normativ stabilește măsuri de acordare de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional pentru preșcolarii și elevii dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial, estimându-se a fi sprijiniți aproximativ 410.000 de preșcolari și elevi dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial.

Numărul estimat de copii sprijiniți este determinat prin raportare la datele Schemei naționale de sprijin pentru elevii cei mai defavorizați (S.N.S.E.D) - Programul Social „Sprijinirea copiilor din familii dezavantajate prin acordarea de tichete sociale, pe suport electronic, pentru sprijin educațional”, implementată prin POAD 2014-2020, respectiv la numărul de preșcolari și elevi dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial care au beneficiat de măsura de sprijin în anul școlar 2022-2023.

Prin prezenta ordonanță de urgență se propune aprobarea Schemei naționale de sprijin pentru preșcolarii și elevii dezavantajați, prin acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional 2023-2027, în cadrul Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, denumită în continuare S.N.S.E.D. 2023-2027.

Coordonatorul S.N.S.E.D. 2023-2027 pentru acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional este Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin structura de specialitate din cadrul acestuia, cu rol de beneficiar responsabil de inițierea și implementarea operațiunilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.

S.N.S.E.D 2023-2027 se va implementa pe o perioadă de 4 ani școlari (2023-2027) în conformitate cu obiectivele Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 și în limita bugetului disponibil pentru această măsură, în conformitate cu regulile de eligibilitate PoIDS 2021-2027.

Potrivit prevederilor Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021 -2027, Prioritatea P10. Ajutorarea persoanelor defavorizate (Sprijin pentru cele mai defavorizate persoane în cadrul obiectivului specific prevăzut la articolul 4 alineatul (1) litera (m) din Regulamentul FSE+ (ESO.4.13)), Obiectiv specific: ESO4.13. Reducerea deprivării materiale, categoria de destinatari finali eligibili este compusă din preșcolarii și elevii din învățământul de stat (preșcolar, primar, gimnazial), proveniți din familii defavorizate.

S.N.S.E.D 2023-2027 are în vedere sprijinirea preșcolarilor și elevilor dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial prin acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional în vederea achiziționării de materiale școlare precum și a unor măsuri auxiliare care vin în completarea sprijinului principal.

Sprijinul principal acordat este în cuantum de 500 de lei, într-o tranșă unică în fiecare an școlar, începând cu anul școlar 2023 -2024.

Alocarea financiară aferentă Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 pentru sprijinirea elevilor dezavantajați din învățământul de stat (preșcolar, primar, gimnazial) a fost stabilită având ca referință o valoare a sprijinului în cuantum de 500 lei/per copil/an școlar pentru 4 ani școlari.

Având în vedere estimarea dimensiunii numerice de 410.000 de copii sprijiniți prin prezenta schemă prin raportare la datele Schemei naționale de sprijin pentru elevii cei mai defavorizați (S.N.S.E.D) - Programul Social „Sprijinirea copiilor din familii dezavantajate prin acordarea de tichete sociale, pe suport electronic, pentru sprijin educațional”, implementată prin Programul operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate 2014-2020, respectiv la numărul de preșcolari și elevi dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial care au beneficiat de măsura de sprijin în anul școlar 2022-2023, poate exista o diferență între potențialul susținerii financiare a măsurii de sprijin din cadrul PoIDS 2021-2027 și cheltuielile necesare pentru anii școlari 2023-2027, în vederea sprijinirii tuturor preșcolarilor și elevilor dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial.

Bugetul S.N.S.E.D 2023-2027 se stabilește la suma de 597.048,00 mii lei, echivalent a 120.000.000 euro la cursul InforEuro din luna octombrie 2023 cu sursă de finanțare Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, în conformitate cu regulile de eligibilitate și normele europene și naționale aplicabile.

Secțiunea a 3-a **Impactul socio-economic al prezentului act normativ**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

Promovarea prezentului act normativ răspunde nevoilor unui grup semnificativ de persoane vulnerabile din România, care se află într-o situație de deprivare materială severă și constă în acordarea de sprijin pentru preșcolarii și elevii din învățământul de stat, proveniți din familii defavorizate, susținând în acest sens dreptul la educație.

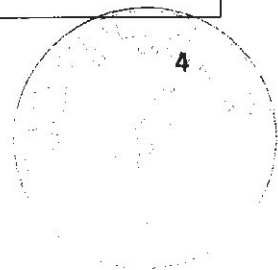
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului
Nu este cazul

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

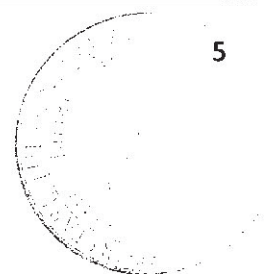
Nu este cazul

3.9. Alte informații**Secțiunea a 4-a**

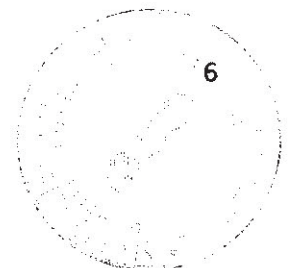
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani	
		1.	2.	3.	4.		5.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000		135.000
a) buget de stat, din acesta:							
(i) impozit pe profit							
(ii) impozit pe venit							
(iii) sume primite de la UE/alti donatori în contul platilor efectuate si prefinantari	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000		135.000
b) bugete locale							
(i) impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat							
(i) contribuții de asigurări							
d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora							

4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	206.025	205.086	205.086	205.085		205.320
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri către instituții publice						
(iv) proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare	206.025	205.086	205.086	205.085		205.320
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	- 71.025	- 70.086	-70.086	- 70.085	0	-70.320
a) buget de stat	- 71.025	- 70.086	-70.086	- 70.085	0	-70.320
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Nu este cazul

4.8. Alte informații

Impactul financiar asupra bugetul de stat este calculat pornind de la:

- costul estimat pentru emiterea și livrarea suportului electronic în raport cu dimensiunea numerică preșcolariilor și elevilor dezavantajați din învățământul de stat (preșcolar, primar, gimnazial), cuantumul, frecvența, durata acordării sprijinului, precum și numărul estimat de noi destinatari finali care intra în sistemul educațional în fiecare an școlar respectiv:
410.000,00 preșcolari și elevi x 2,50 lei/emitere și livrare suport electronic = 1.025.000,00 lei

102.500 carduri nou emise în fiecare an școlar, în perioada 2024-2027 (estimând o dinamică de 34.166 copii nou intrați/per an școlar)= 256.250,00 lei

Impact bugetar total /4 ani școlari pentru cheltuielile de emitere și livrare a suportului electronic: 1.281.250,00 lei

-cheltuielile efectuate cu acordarea sprijinului pentru 110.000 de preșcolari și elevi, reprezentând diferența dintre numărul de beneficiari estimați, respectiv 410.000,00 și numărul de beneficiari prevăzuți în PoIDS, respectiv 300.000,00:

110.000 x 500 lei/an școlar x 4 ani școlari = 220.000.000,00 lei.

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația UE

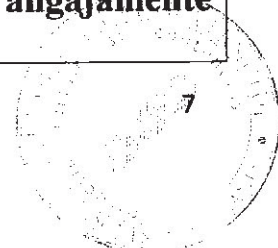
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Se va realiza procedura de consultare în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu completările ulterioare, precum și ale Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Au fost consultate structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, solicitându-se punct de vedere de la Asociația Comunelor din România, Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, respectiv de la Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, prin adresele nr. 468/RNS/12.09.2023. Asociația Municipiilor din România a comunicat răspunsul prin adresa nr. 753/15.09.2023. Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România a comunicat răspunsul prin adresa nr. 3081/13.09.2023.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 942/2023.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Consiliul Economic și Social a avizat proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 6793/11.10.2023

6.6. Alte informații

Se va solicita punctul de vedere al următoarelor autorități: Curtea de Conturi a României, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Ministerul Afacerilor Externe, Consiliul Concurenței.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea prezentului act normativ

Prezentul act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 8 septembrie 2023.

Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027 prevede un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, iar măsura de sprijin propusă prin prezentul act normativ trebuie implementată la nivel național odată cu începerea anului școlar 2023-2024 sau în prima parte a acestuia, pentru ca acestea să își atingă obiectivul.

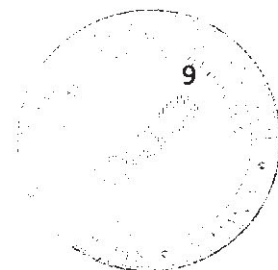
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a
Măsuri privind implementarea, monitorizarea
și evaluarea prezentului act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ

Măsura de sprijin propusă va fi implementată la nivel național prin proiect necompetitiv, având ca aplicant MIPE prin structura de specialitate.

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru susținerea preșcolarilor și elevilor dezavantajați care beneficiază de sprijin educațional pe bază de tichete sociale pe suport electronic acordate din fonduri externe nerambursabile și luarea unor măsuri în domeniul educației, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

ION MARCEL CIOLACU

